

**ותן חלקנו בתורתך**   
מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א



נקודות למחשבה  
והתעמקות בענייני  
**פרשת ויצא**  
תשפ"א

[www.rachlin.org.il](http://www.rachlin.org.il)

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'  
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**



הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.  
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

### **פרשת ויצא תשפ"א – חידושים בתורת הגלגול**

ערב טוב! חיים טובים! מה שלומכם?

אנחנו היום נדבר שוב על כל מיני חידושים שהתחדשו לי בסיעתא דשמיא בענייני הגלגול – כדי לחזק את היראת שמיים, כדי לחזק את האמונה בה' ואת הביטחון בה' יתברך, שאנחנו על ידי זה שמתעמקים ככה בדרך הזו רואים שאין שום דבר 'במקרה' – "הכל בידי שמיים חוץ מיראת שמיים", כל דבר שקורה בעולם בוודאי מושגח באופן פרטי ומדויק! ובן אדם שבא בגלגול, מנסים אותו בכל מיני ניסיונות, לתקן את הגלגולים הקודמים. בדרך כלל, אדם לא יודע מה היה בגלגול קודם, ומה הוא מתקן. זה 'חומר חסוי'. אבל לפעמים כן – יש את הספר "שער הגלגולים", אפשר שמה ללמוד איך הם תיקנו.

הדרך הזו שאני עושה, זו דרך של התבוננות והקֶשָׁה 'מידה כנגד מידה'. אולי יש כאן חידושים שכתובים אצל המפרשים, אולי לא. אתם תראו: אם זה נראה לכם טוב – יופי. אם לא – ה' יעזור, "והוא רחום יכפר עוון". אחרי שאתם קוראים את הפשט של פרשת ויצא, אפשר לגשת לפה. אני אקריא לכם, כי יש פה שלושים נקודות אז אי אפשר בעל פה.

אמרנו: הכלל הוא 'מידה כנגד מידה', כן? בגלגול. רחל באה לתקן את חוה, יעקב בא לתקן את אדם – זה כתוב. אז ככה:

א. אדם נתן כח לסטרא אחרא, רוב ניצוצותיו נפלו ברשות הקליפות – זה גם כתוב כמובן בקבלה. יעקב מתקן על ידי שלוקח את הבכורה מעשו, לאחר מכן את הברכות. קודם על ידי החטא של אדם הסטרא אחרא קיבלה – עכשיו הסטרא אחרא מחזירה. מה שהפסיד לסטרא אחרא – לקח בחזרה.

ב. רבקה אמנו נתנה לו את העצה – לתקן את חוה, שנתנה לאדם לאכול מעץ הדעת. אדם שמע לחוה וטעה וקלקל – יעקב שמע לרבקה ותיקן.

ג. אדם אכל מהעץ וקלקל. יעקב נתן לעשו נזיד עדשים. עשו אכל, ויעקב תיקן ולקח ממנו את הבכורה. אז אולי עכשיו אפשר קצת על ידי הרמז להבין את העניין הזה, המפרשים כתבו הרבה דברים על העניין הזה של "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה". פה יש עוד 'תן חלקנו בתורתך'.

ד. אדם הראשון לא ברח מהנחש – הנחש בא, התחיל לדבר איתם, הוא לא ברח ואכל ונפל. יעקב בורח מעשו וניצל, הוא בורח לחו"ל.

ה. אדם גורש מגן עדן. יעקב יצא מארץ ישראל.

ו. נגזרה על אדם מיתה. עשו רצה לרצוח את יעקב, אך לבסוף אליפז גנב את כל רכושו והפך את יעקב לעני, החשוב כמת – עוני תמורת מיתה. וגם כתוב: "אין עני אלא מדעת" – תיקון עץ הדעת טוב ורע.

ז. אדם קלקל בעץ הדעת, שהיה "תאוה לעיניים". יעקב ביקש, לעומת זה, רק "בגד ללבוש ולחם לאכול" – הסתפקות במועט במקום תאוות.

ח. אדם הפסיד את כותנות האור. אחרי החטא, וקיבל כותנות עור. יעקב ביקש "בגד ללבוש" – זה לעומת זה.

ט. אדם אכל מהעץ בלי לעשר אותו. יעקב התחייב לעשר.

י. לאדם שתי נשים: חוה ראשונה וחוה השנייה, ככה כתוב בקבלה. ליעקב שתי נשים צדקניות, לעומת זה: רחל ולאה.

יא. חוה נתנה לו לאכול מהעץ לאחר שהיא אכלה ונפקחו עיניה, וידעה שהיא תמות וה' יתברך יביא לאדם אשה אחרת. ומפני הקנאה באשה זו, נתנה לאדם לאכול מעץ הדעת וגרמה לו ולעולם מיתה.

יב. רחל לעומת זה מסרה את הסימנים ללאה והתגברה על הקנאה ותיקנה את חטא חוה, וגם מסרה שפחה ליעקב שייבנה ממנה – בדיוק הפוך ממה שעשתה חוה.

יג. כתוצאה של חטא עץ הדעת הסתלק השפע מהעולמות ונגזר "בזיעת אפך תאכל לחם" – פירוש: יש להתאמץ לקבל את השפע – במאכל ובמשתה כדי לחיות, בשביל החיים.

יד. יעקב, שהיה צדיק ותיקן את אדם, כאשר ניגש לבאר המים, המים עלו לקראתו, וגם הסיר את האבן מעל הבאר בקלות. זהו תיקון ל"בזיעת אפך" – לא היה צריך להתאמץ. כל הרועים ביחד בקושי יכלו להרים את האבן שעל הבאר, והוא ביד אחת הרים אותה.

יז. אדם פרש מחוה ק"ל שנים לאחר החטא. ובאותן שנים, לא עלינו, לא שמר את הקדושה, פגם, רחמנא ליצלן. יעקב, מיד כשראה את רחל, נשק לה ובכה – לתקן עניין הפרישה מחוה, וזירז מיד את החתונה עם רחל ואהב את רחל ביותר. זהו תיקון גם לכפיות הטובה של אדם, שאמר: "האשה אשר נתת עמדי."

יח. אדם נכשל כששמע בקול הנחש וברמאות שלו. יעקב תיקן זאת כשלא התקלקל אצל לבן הרמאי – "עם לבן גרתי ותרי"ג מצוות שמרתי". אז הוא לא הושפע. זה תיקון עצום. זה תיקון שכולנו צריכים לעבור – לא להיות מושפעים מהיצר הפרטי והיצר הכללי.

טו. יעקב נאלץ להינשא ברמאות ללאה כי רימו אותו – דבר הבא לתקן את הפרישה שפרש אדם מחוה הראשונה, אדם לא רצה את קרבתה. יעקב השלים וחי עם לאה – וזהו תיקון, כי לאה היתה מתוקנת וצדקת, לא כחוה הראשונה.

טז. אדם וחווה לא המתינו לשבת, כידוע. כנגד זה, נגזר על יעקב להמתין שבעת ימי המשתה של לאה כדי לזכות ברחל – שבוע, כנגד זה שלא המתינו לשבת. למרות ששמה זה לא היה שבוע אלא משבת לשבת זה שבוע.

יז. שנים עשר שבטי ישראל באים לתקן את חטא אדם הראשון. גם האמהות וגם השבטים היו עשוקים בסטרא אחרא אצל לבן הארמי, ויעקב מסר את נפשו להוציאם משם ולבנות את עם ישראל. זה כתוב במפרשים.

אברהם אבינו – 'חסד', יצחק – 'גבורה', לא היה בכוחם לבנות את שנים עשר שבטי ישראל ולהוציאם מהקליפה. רק יעקב אבינו, שהוא בחינת 'תפארת', יכול היה להתמודד ולהצליח כנגד לבן, גדול המכשפים – כי ל'תפארת' יכולת יתר לתמרן כנגד הרמאות של לבן, שהוא המתמרן מצד הסטרא אחרא, 'זה לעומת זה' – "עם עקש תתפתל."

יח. חוה נתנה עצה רעה לאדם לאכול מעץ הדעת. רחל ולאה נתנו עצה טובה בשדה ליעקב לברוח מלבן, הסטרא אחרא, וכך תיקנו.

יט. חוה, על ידי החטא גרמה לאדם לעבוד עבודה זרה ולמות. רחל גנבה את התרפים מלבן כדי לתקן את עניין העבודה הזרה, והסתירה אותם כדי להציל את יעקב מרדיפת לבן כדי שהתרפים לא יגלו ללבן – ומתה כתוצאה מכך. בדיוק 'זה לעומת זה', לתקן את מעשי חוה.

כ. חוה היא הראשונה שפרשה נידה. ורחל אמרה ללבן שיש לה 'אורח כנשים' – לא יכולה לקום. שמה זה היה תוצאה של הקלקול, כאן היא משתמשת בתירוץ הזה בשביל התיקון.

כא. חוה גרמה למוות של אדם כשנתנה לו לאכול מעץ הדעת. יעקב גרם למוות של רחל כשהוא אמר שמי שגנב את התרפים לא יחיה. הוא לא ידע שזאת רחל והוא גרם למוות שלה, שזה בעצם: חוה גרמה למוות של אדם, יעקב גרם למוות של רחל, שהיא חוה – 'מידה כנגד מידה'. לא מבינים איך קרה דבר כזה – מילא היא היתה צריכה למות, אבל על ידי יעקב, שכל כך אהב אותה? הנה, זה התיקון.

כב. חוה היתה "אם כל חי". רחל, כאשר נשלמה הולדת שנים עשר השבטים, הבאים לתקן את חטא עץ הדעת – בלידת בנימין, הצעיר שבשבטים, סיימה את תפקידה ומתה. חוה היתה "אם כל חי", ורחל סיימה והיתה 'אם כל עם ישראל', היוצאים משנים עשר שבטי ישראל. והמצווה נקראת על שם גומרה – והיא גמרה את המצווה בלידת בנימין, ושם נפטרה.

כג. אדם וחווה גזלו מעץ הדעת וניסו לרמות את הקדוש ברוך הוא. יעקב, רחל ולאה נגזלו כל הזמן על ידי לבן הרמאי, נציג הסטרא אחרא, לכפר על ידי הייסורים על הרמאות שעשו ועל הגזילה שעשו בחטא עץ הדעת – מידה כנגד מידה.

כד. המעשה עם הצאן שעשה יעקב עם המקלות כדי שיוולדו הוולדות איך שהוא רוצה – במעשה הזה בא תיקון לערמומיות: בחטא עץ הדעת הנחש היה ערמומי לעשות הרע, וכאן יעקב תיקן את הערמומיות, ובאה לידי ביטוי הערמומיות דקדושה. כך גם עשה לעשו בלקיחת הבכורה והברכות. מידת הערמומיות היא מידה חשובה אך ורק בקדושה ורק לשם שמיים. אז הוא עשה תיקון לזה.

כה. יעקב העלה את כל ניצוצות הקדושה שהיו עשוקים בקליפה אצל לבן – לכן באר המים התייבשה ולבן הפך עני לאחר שיעקב עזב אותו.

כו. רחל נקברה על אם הדרך, בבית לחם, על מנת לעורר רחמים על עם ישראל כשיצאו לגלות, שיזכו לחזור לארץ ישראל ולגאולה השלימה – "רחל מבכה על בניה". זהו תיקון לחוה שגרמה הרס, חורבן ומוות לעולם – היפך רחמים. היא לא בכתה על העולם ולא כלום, ורחל באה לתקן את זה.

עצם העובדה שרחל לא נקברה ליד יעקב היא לא עונש רק עבור רחל, אלא גם עבור יעקב. בדרך כלל אומרים שהיא נענשה, אבל גם יעקב, שהיא בת זוגתו העיקרית, והוא לא זכה שהיא תיקבר לידו – זה גם סבל בשבילו, כי הנשמות אחרי שמסתלקות מהעולם הזה, יש להן קשר אחת עם השניה, ויש שמה עניין של ייחודים.

אז עוד פעם – עצם העובדה שרחל לא נקברה על יד יעקב היא עונש לא רק עבור רחל אלא עבור יעקב גם. זו כפרה על כפיות הטובה של אדם, שאמר: "האשה אשר נתת עמדי" – עכשיו היא לא איתו, ועכשיו הוא בצער בגלל זה.

כז. אדם פגם ק"ל שנה. יעקב, מיטתו היתה שלמה – זה עניין של תיקון הקדושה, תיקון הברית.

כח. אדם וחווה התחבאו לאחר החטא – בעץ הדעת. רחל החביאה את התרפים – החביאה כנגד ההתחבאות. רחל החביאה למען התיקון – אדם וחווה התחבאו כתוצאה מהקלקול.

כט. אדם גרם ל'הסתר פנים'. יעקב גרם ל'גילוי פנים'. 'הסתר פנים', פירושו ניתוק הקשר בין העליונים לתחתונים ובין תחתונים לעליונים. יעקב זכה לחדש קשר זה: "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אילוקים עולים ויורדים בו" – זה הקשר בין העליונים לתחתונים ותחתונים לעליונים, ה'גילוי פנים'.

ל. חוה גרמה לכל הקלקולים. לעומת זה, "אין עשו נופל אלא ביד בניה של רחל". חוה נתנה כח לסטרא אחרא – רחל נתנה כח לקדושה שתגבר על הסטרא אחרא.

עד כאן בעניין הזה של הגלגולים.

ה' יתן לנו יראת שמיים ופחד ה'.

בהכל צריך להתבונן – שהכל בהשגחה פרטית מדויקת. בן אדם לא יודע מיהו, לא יודע מהו, לא יודע למה מנסים אותו וקורה לו ככה – הכל בחשבון מדויק, ואנחנו צריכים רחמי שמיים שנצליח להתגבר.

**לחיים! לחיים! לחיים!**

**שנתחזק לשם שמיים לעבודתו יתברך!**

**שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.**